

W INOWROCŁAWIU

Informacja

**o realizacji ustawowych zadań Powiatowego Lekarza Weterynarii w Inowrocławiu
na obszarze powiatu inowrocławskiego za rok 2012**

**z zakresu ochrony zdrowia zwierząt, bezpieczeństwa zdrowotnego produktów
spożywczych pochodzenia zwierzęcego oraz weterynaryjnej ochrony zdrowia
publicznego.**

Realizacja zadań Powiatowego Lekarza Weterynarii w Inowrocławiu na obszarze powiatu inowrocławskiego odbywała się poprzez:

1. badania kontrolne i zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz chorób, które mogą być przenoszone ze zwierzęcia na człowieka
2. badanie zwierząt rzeźnych i mięsa oraz produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego
3. kontroli weterynaryjnej zwierząt wprowadzanych na rynek
4. badania monitoringowe substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, zanieczyszczeń środowiskowych, skażeń promieniotwórczych i leków w tkankach zwierząt rzeźnych, żywności pochodzenia zwierzęcego, wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt i środkach żywienia zwierząt
5. nadzór i kontrole nad środkami żywienia zwierząt (pasze i karmy)
6. kontrole warunków weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta w zakresie dobrostanu, żywienia zwierząt gospodarskich, warunków sanitarno-weterynaryjnych produkcji mleka oraz identyfikacji i rejestracji zwierząt.
7. egzekwowanie obowiązujących warunków weterynaryjnych we wszystkich nadzorowanych podmiotach, w tym nadzór nad bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego wprowadzanymi na rynek oraz do sprzedaży bezpośredniej.
8. sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt.

W zakresie **monitorowania i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowemu zwalczaniu i niektórych chorób odzwierzęcych przenoszących się na człowieka** prowadzone były w 2012 roku planowe badania kontrolne w kierunku:

- gruźlicy bydła
- brucelozy bydła
- brucelozy owiec i kóz
- enzootycznej białaczki bydła
- choroby Aujeszky'ego u świń
- gąbczastego zwyrodnienia mózgu u bydła (BSE)
- klasycznego pomoru świń i dzików (CSV)
- choroby pęcherzykowej świń (SVD)
- pryszczycy (FMD)
- wścieklizny
- grypy ptaków (HPAI)
- salmonellozy
- choroby niebieskiego języka (BTV)
- zakaźne zapalenie nosa i tchawicy/ otręt bydła (IBR/IPV)
- gorączki Q

Programem kontrolnym w kierunku **gruźlicy i brucelozy bydła** objęto **1/5 stad** na obszarze powiatu.

W roku 2012 badania monitoringowe przeprowadzono w **332** stadach, u **7971** szt. bydła. W wyniku przeprowadzonych badań kontrolnych stwierdzono u **6** sztuk zwierząt podejrzenie zakażenia gruźlicą bydła. Podejrzone sztuki zostały ponownie zbadane w kierunku gruźlicy z wynikiem ujemnym. W wyniku przeprowadzonych badań kontrolnych nie stwierdzono zakażenia gruźlicą.

Natomiast w kierunku **brucelozy bydlęcej** zbadano **3101** szt. bydła w **254** stadach . W wyniku przeprowadzonych badań serologicznych nie stwierdzono zakażeń brucelozą bydła.

W zakresie badań kontrolnych dotyczących **brucelozy kóz i owiec** zbadano **109 szt. owiec** w wieku rozrodczym. W wyniku przeprowadzonych badań serologicznych nie stwierdzono występowania brucelozy kóz i owiec.

W odniesieniu do **enzootycznej białaczki bydła** badania przeprowadzono w **274** stadach u **3243** szt. bydła. W wyniku przeprowadzonych badań serologicznych pobranych próbek krwi od badanego bydła nie stwierdzono wystąpienia zakażeń białaczką bydlęcą.

W zakresie kontroli występowania **wścieklizny** w populacji lisów wolno żyjących oraz oceny skuteczności doustnych szczepień przekazano do badań laboratoryjnych **96 lisów**. Nie stwierdzono lisów zakażonych wścieklizną.

Ponadto wydano **181** decyzji administracyjnych dot. przeprowadzenia obserwacji zwierząt domowych (psy, koty) w związku z pokąsaniem ludzi przez te zwierzęta. U żadnego z obserwowanych zwierząt nie stwierdzono objawów wścieklizny.

W roku 2012 na terenie powiatu inowrocławskiego poddano ochronnemu szczepieniu przeciw wściekliznie **13330 psów i 117 kotów w 10918** gospodarstwach domowych.

W roku 2012 nie stwierdzono na obszarze powiatu inowrocławskiego ani jednego przypadku wystąpienia wścieklizny u zwierząt gospodarskich, domowych i dzikich.

W zakresie realizacji corocznego programu badań monitoringowych zakażeń w kierunku **klasycznego pomoru świń i dzików(CSF)** w 2012 r. pozyskano i przekazano do badania laboratoryjnego próbki od **29** świń i **29** dzików. Przeprowadzone badania pobranych próbek nie wykazały wyników dodatnich.

W zakresie monitorowania **choroby pęcherzykowej świń (SVD)** zbadano zgodnie z harmonogramem **10** próbek krwi. Podobnie w odniesieniu do kontroli występowania **pryszczycy (FMD)** poddano badaniu laboratoryjnemu **10** próbek krwi. Nie stwierdzono obecności przeciwciał przeciw wirusom obu w/w chorób zakaźnych zwierząt.

Badania monitoringowe w kierunku występowania **grypy ptaków** obejmowały badania laboratoryjne próbek zbiorczych kału dzikiego ptactwa wodnego z obszaru **jeziora Gopło**, oraz próbek krwi dzikiego ptactwa łownego, gęsi i kaczek hodowlanych. Razem zbadano **80** próbek. W wyniku tych badań **nie stwierdzono** wyników dodatnich, wskazujących na zagrożenie wystąpienia grypy ptaków na kontrolowanym obszarze i w obiektach.

W odniesieniu do **gąbczastego zwyrodnienia mózgu u bydła (BSE)** prowadzone były obowiązkowe badania próbek mózgu bydła poddawanego ubojowi w dwóch rzeźniach dokonujących ubojów bydła na terenie powiatu. W rzeźniach pobrano i przekazano do badania **57 próbek**.

Ponadto w zakładzie utylizacyjnym STRUGA S.A. w Jezuickiej Strudze pobrano **3472** próbek pnia mózgu od padłych przeżuwaczy, w tym **1936** od bydła i **1536** od owiec i kóz. Wszystkie przekazane do badania próbki wykazały wyniki **ujemne**.

W ramach realizacji **krajowego programu kontroli zakażeń stad drobiu hodowlanego pałeczkami Salmonella** objęto kontrolami **49 stad w 11 fermach** obejmujących **401489 szt.** drobiu reprodukcyjnego i hodowlanego, w których wykonano **55** badań urzędowych. W wyniku tych badań wykryto zakażenia pałeczkami Salmonella Infantis w **1** stadzie. W związku z powyższym wydano decyzje administracyjne nakazujące likwidację kur i jaj ze stada zakażonego serotypem salmonelli objętych programem zwalczania. W związku z tym wypłacono odszkodowanie w kwocie **157156,61 zł**, ze środków budżetu państwa za zlikwidowane kury oraz jaja wylęgowe.

Natomiast w ramach realizacji krajowego programu zwalczania niektórych serotypów salmonelli w stadach drobiu rzeźnego (brojlery kurze, indyki, gęsi, kaczki) kontrolami i badaniami w roku 2012 objęto **48** podmiotów(ferm) posiadających **139** obiektów(budynki

inwentarskie, miejsca utrzymywania), w których pobrano do badań urzędowych 4 wymazy podeszwowe. W wyniku tych badań nie stwierdzono obecności pałeczek salmonella w środowisku utrzymywania kontrolowanego drobiu.

Ponadto w ramach realizacji programu zwalczania niektórych serotypów salmonelli w stadach kur towarowych (jaja konsumpcyjne) nie wykryto zakażenia.

W zakresie zwalczania **choroby Aujeszky'ego** u świń w roku **2012** realizowano badania monitoringowe stad trzody chlewnej, które uzyskały status wolnych od ch. Aujeszky'ego. Łącznie programem objęto **1798** stad trzody chlewnej obejmujące **130392** zwierząt, w których pobrano do badań serologicznych **12430** próbek krwi w 1286 stadach. W wyniku przeprowadzonych badań serologicznych w pobranych próbkach krwi nie wykryto zakażenia. Przyznano odszkodowanie w kwocie **1604 zł** z B.C. za padłe świnię podczas realizacji programu zwalczania choroby Aujeszky'ego przy pobieraniu krwi.

Monitoring **choroby niebieskiego języka (BTV)** obejmował wykonanie badań kontrolnych w surowicy krwi 28 szt. bydła oraz 28 szt. owiec. Wszystkie zbadane próbki wykazały wyniki ujemne.

Badania kontrolne wytypowanych stad i zwierząt w kierunku **IBR/IPV** (14 próbek w 2 stadach bydła) oraz **gorączki Q** (14 próbek w 2 stadach owiec) dały także **wyniki ujemne**.

W zakresie **urzędowych badań zwierząt rzeźnych i mięsa** wykonywanych w 4 rzeźniach i 2 ubojniach drobiu oraz w gospodarstwach rolnych w 2012 roku zbadano:

- **128 329 szt.** świń
- **328 szt.** zwierząt z uboju na terenie gospodarstwa
- **1029 szt.** bydła dorosłego
- **0 szt.** cieląt
- **15 szt.** owiec
- **216 szt.** dzików
- **12 921 850 szt.** drobiu

W wyniku w/w badań przed- i poubojowych **za niezdatne do spożycia przez ludzi** zostało uznanych **36 szt.** trzody chlewnej, **5 szt.** bydła, **25392 szt.** drobiu. Ponadto stwierdzono **10819** zmian narządowych i zanieczyszczeń, w tym **56** przypadków bąblowicy narządowej u świń.

Wszystkie tusze i narządy zwierząt uznanych w badaniu poubojowym jako niezdatne do spożycia przez ludzi zostały zniszczone poprzez przekazanie do zakładu utylizacyjnego.

Na terenie powiatu w roku 2012 prowadziły działalność w zakresie uboju **4** rzeźnie świń i bydła oraz **2** ubojnie drobiu.

Badania przed - i poubojowe zwierząt rzeźnych wykonywali **upoważnieni lekarze weterynarii** wolnej praktyki, posiadający stosowne decyzje administracyjne oraz umowy zawarte z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Inowrocławiu.

W zakresie nadzoru nad wprowadzaniem zwierząt na rynek, obrotu zwierzętami, punktami skupu zwierząt oraz warunkami transportu zwierząt - w aspekcie przestrzegania przepisów o ochronie zwierząt - przeprowadzono kontrole realizowane przez **inspektorów powiatowego inspektoratu weterynarii** w Inowrocławiu oraz **30 upoważnionych lekarzy weterynarii** praktykujących na terenie powiatu. W wyniku tych działań przeprowadzono w ciągu **2012** roku **14964** badań trzody chlewnej przed wprowadzeniem do obrotu i wystawienia świadectw zdrowia dla zwierząt w gospodarstwach rolnych, na targach i punktach skupu **966** sztuk zbadano, podczas kontroli Inspekcji Transportu Drogowego zbadano **40** sztuk świń łącznie zbadano **15970** sztuk świń. Wysłano z miejsca gromadzenia **774** sztuk bydła oraz **6234** sztuk owiec do krajów Unii Europejskiej. Przywieziono na teren powiatu inowrocławskiego z krajów Unii Europejskiej 1980 sztuk cieląt, **6426** sztuk świń oraz 228112 drobiu.

W zakresie **kontroli bezpieczeństwa zdrowotnego surowców zwierzęcych i żywności pochodzenia zwierzęcego** na obszarze powiatu, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Inowrocławiu prowadził w ramach **krajowego planu monitorowania** pobieranie próbek do badań laboratoryjnych pochodzących od zwierząt żywych, z tkanek zwierzęcych, produktów zwierzęcych i żywności w kierunku **obecności substancji niedozwolonych lub przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń środowiskowych, pozostałości chemicznych, biologicznych, leków i skażeń promieniotwórczych**. Szczegółowo monitoring ten obejmuje kontrolę w kierunku obecności **antybiotyków, sulfamidów, sterydów anabolicznych, metali ciężkich, środków ochrony roślin, oraz skażeń promieniotwórczych w mięsie, narządach wewnętrznych zwierząt, drobiu, rybach, mleku, miodzie, krwi, moczu oraz w wodzie pitnej używanej do pojenia zwierząt**. W roku **2012** pobrano na obszarze powiatu - w ramach realizacji **krajowego planu monitorowania** - **133 próbki**. W żadnej z badanych próbek nie stwierdzono obecności substancji niedozwolonych lub przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń.

Powiatowy Lekarz Weterynarii realizuje także **nadzór nad produkcją, obrotem i stosowaniem pasz** w żywieniu zwierząt gospodarskich. W roku 2012 przeprowadzono kontrole **51 w 22 wytwórniach pasz** oraz **38 kontroli w 32 punktach obrotu pasz** działającymi na terenie powiatu. W związku z wynikami kontroli wydano 6 decyzji dot. usunięcia stwierdzonych uchybień. W zakresie realizacji krajowego programu kontroli jakości zdrowotnej środków żywienia zwierząt pobrano do badań laboratoryjnych w 2012 roku **89 próbek** różnych środków żywienia zwierząt. Ponadto w ramach nadzoru urzędowego pobrano dodatkowo **90** próbek różnych pasz do badania laboratoryjnego. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono w **2** próbkach paszy wykryto niedozwolone białko zwierzęce. W związku z powyższym wdrożono stosowne postępowanie karno – administracyjne.

Ponadto przeprowadzono kontrole w zakresie produkcji pasz na potrzeby własnej produkcji zwierzęcej w **128** gospodarstwach rolnych, które produkują zwierzęta gospodarskie na

rynek oraz **7** kontroli w gospodarstwach rolnych produkujących materiały paszowe tzw. produkcja pierwotna surowców paszowych. W wyniku tych kontroli wydano **4** decyzje administracyjne oraz **5** zaleceń pokontrolnych.

Ponadto w zakresie kontroli nad pozyskiwaniem i zagospodarowaniem ubocznych produktów zwierzęcych (**upz**) przeprowadzono **9** kontroli podmiotów, które zajmują się transportem, produkcją lub stosowaniem **upz**. Poza tym przeprowadzono **25 kontroli** w różnych podmiotach (gospodarstwa rolne, wytwórnie pasz, fermy itp.) w zakresie stosowania i postępowania z ubocznymi produktami zwierzęcymi.

W odniesieniu do kontroli **warunków sanitarno - weterynaryjnych produkcji mleka** wprowadzanego na rynek przeprowadzono **216** kontroli w gospodarstwach utrzymujących bydło mleczne. Przedmiotem tych kontroli były weterynaryjne warunki produkcji mleka. W **11** gospodarstwach stwierdzono niezgodności dot. sanitarno-weterynaryjnych warunków produkcji i wydano decyzje naprawcze, mającego na celu poprawę warunków produkcji mleka surowego.

Ponadto w zakresie **kontroli identyfikacji i rejestracji zwierząt gospodarskich /IRZ/** przeprowadzono kontrole **62** stad utrzymujących **1576** zwierząt w gospodarstwach utrzymujących bydło, owce i kozy.

Ponadto w zakresie realizacji programu kontroli gospodarstw korzystających z pomocy finansowej UE, dot. spełniania tzw. **wymogów wzajemnej zgodności /cross-compliance/CC/** skontrolowano **85** gospodarstw w obszarze A obejmujące **2277** zwierząt oraz 28 gospodarstwa w obszarze B. W wyniku tych kontroli wydano **9** decyzji administracyjnych dot. usunięcia stwierdzonych niezgodności.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Inowrocławiu nadzoruje także działalność **zakładu utylizacyjnego STRUGA S.A.** w Jezuickiej Strudze gm. Rojewo, który zajmuje się **zbieraniem, przetwarzaniem i spalaniem zwłok zwierzęcych** oraz niejadalnych produktów pochodzenia zwierzęcego (odpady rzeźniane) kwalifikowanych do **kat. I**. W wyniku przetwarzania tego surowca wytwarzana jest mączka i tłuszcz przeznaczone **wyłącznie do spalania**. W roku **2012** przetworzono w tym zakładzie **233260 szt.** zwłok zwierząt gospodarskich oraz ubocznych produktów zwierzęcych tj. razem **35849** ton surowca **kat. I** w wyniku czego uzyskano **86287 t** mączki oraz **2287 t** tłuszczu do spalania. W zakresie nadzoru weterynaryjnego nad działalnością zakładu utylizacyjnego STRUGA S.A. w Jezuickiej Strudze przeprowadzono w **2012** r. **12** kontroli oraz **9** kontroli w **zakładzie spalania mączki i tłuszczu zwierzęcego**. W wyniku kontroli nie stwierdzono istotnych uchybień mających znaczenia dla ochrony zdrowia publicznego i środowiska.

Ponadto **Powiatowy Lekarz Weterynarii w Inowrocławiu** nadzorował i kontrolował warunki weterynaryjne w innych podmiotach znajdujących się w rejestrze podmiotów nadzorowanych, w tym:

- 2 masarnie
- 4 rzeźnie
- 2 ubojnie drobiu
- 5 punkty skupu dziczyzny
- 20 gosp. prowadzących sprzedaż bezpośrednią
- 2 podmioty prowadzące dział. marginalną, lokalną i ograniczoną w zakresie produkcji żywności
- 14 kontroli w zakładach przetwórstwa mięsa
- 28 kontroli środków transportujących środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego
- 11 kontroli środków transportujących mleko surowe
- 10 kontroli działalności marginalna lokalna ograniczona
- 1 kontrola obrót produktami pochodzenia zwierzęcego bez magazynowania
- 1 kontrola akwakultury
- 1 ferma jaj konsumpcyjnych
- 15 ferm drobiu hodowlanego
- 56 ferm drobiu rzeźnego
- 4 zakłady wylęgu drobiu
- 1 zakład produkcji nasienia
- 7 punktów kopulacyjnych
- 22 punkty unasienniania zwierząt
- 5 podmiotów chowu ryb (akwakultura)
- 2 miejsca gromadzenia zwierząt do handlu wewnątrzspółnotowego
- 35 punktów skupu zwierząt gospodarskich
- 16 zarobkowych przewozów zwierząt
- 1 schronisko dla zwierząt
- 7 podmiotów zajmujących się wystawami zwierząt
- 1 zakład mleczarski
- 215 pasiek pszczelich
- 22 wytwórni pasz
- 35 punktów obrotu pasz
- 2 spalarnie mączki i tłuszczu zwierzęcego
- 1 zakład techniczny
- 12 sklepów zoologicznych

W roku 2012 wykonano w nadzorowanych podmiotach następujące kontrole:

- 59 kontroli w rzeźniach bydła i trzody chlewnej
- 14 kontroli w ubojniach drobiu
- 216 kontroli obór mlecznych
- 18 kontroli mleczarni
- 8 kontroli sektora akwakultury
- 7 kontroli gospodarstw produkujących surowce paszowe (produkcja pierwotna)
- 128 kontroli wytwarzania pasz na własne potrzeby
- 8471 kontroli w zakresie obrotu zwierzętami wraz z wydaniem świadectwa zdrowia
- 185 kontroli w zakresie dobrostanu zwierząt
- 273 kontrole punktów skupu i miejsc gromadzenia zwierząt
- 10 kontroli zakładu utylizacyjnego

- 9 kontroli spalarni odpadów zwierzęcych
- 89 kontroli dot. produkcji i obrotu paszami
- 133 kontrole gospodarstw w zakresie IRZ i CC
- 76 kontroli środków transportu zwierząt
- 27 kontroli p. unasienniania zwierząt i p. kopulacyjne
- 26 kontroli zakładów drobiu

W wyniku tych kontroli przeprowadzono szereg postępowań administracyjnych mających na celu poprawę warunków weterynaryjnych i przymuszenia do spełnienia obowiązujących przepisów. Ogółem w ramach postępowań administracyjnych wydano dla nadzorowanych podmiotów decyzje z zakresu przywrócenia wymaganych warunków weterynaryjnych dotyczących prowadzonej działalności nadzorowanej.

Podsumowując powyższą informację o realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej na terenie powiatu inowrocławskiego należy stwierdzić, że sytuacja w zakresie stanu epizootycznego oraz bezpieczeństwa sanitarno – weterynaryjnego powiatu roku 2012 była zadowalająca.

Nie stwierdzono na obszarze powiatu wystąpienia wścieklizny wśród zwierząt gospodarskich, domowych oraz dzikich .

W zakresie realizacji programu zwalczania i monitorowania ch. Aujeszky'ego u świń sytuacja jest pomyślna. Aktualnie wszystkie stada trzody chlewnej na terenie powiatu posiadają status stada urzędowo wolnego od choroby Aujeszky'ego.

W roku 2012 obszar powiatu inowrocławskiego został włączony do regionu uznanego Decyzją Komisji UE za urzędowo wolny od choroby Aujeszky'ego.

Ponadto wskutek działań kontrolnych w rzeźniach i ubojniach drobiu wykryto i wyeliminowano z obrotu mięso zwierząt rzeźnych uznanych przez urzędowych lekarzy weterynarii jako niezdatne do spożycia przez ludzi, wskutek stwierdzonych zmian chorobowych dyskwalifikujących jego przeznaczenie jako produktu spożywczego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wdrożono liczne postępowania administracyjne mające na celu poprawę warunków technicznych, technologicznych, organizacyjnych i sanitarno-higienicznych w nadzorowanych podmiotach. Te działania zmierzały do podniesienia standardów produkcyjnych w rolnictwie i realizacji wymagań weterynaryjnych w nadzorowanych podmiotach, określonych w obowiązujących przepisach krajowych i wspólnotowych.

Realizowana na obszarze powiatu inowrocławskiego metodyka nadzoru weterynaryjnego obejmuje kompleksowym nadzorem wybrane ogniwa biologicznego łańcucha żywieniowego, wg zasady „od pola do stołu”. Oznacza to weterynaryjną kontrolę produkcji pierwotnej surowców paszowych, produkcji i stosowania pasz, kontrolę zdrowia i warunków utrzymywania zwierząt gospodarskich, kontrolę surowców i żywności pochodzenia zwierzęcego - na każdym etapie ich produkcji, przetwarzania i obrotu.

Powyższe działania stanowią istotę weterynaryjnej ochrony zdrowia zwierząt i bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego - w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego.